

Stop násilí

2025

Realizátor projektu: Diakonie ČCE - Středisko celostátních programů a služeb

Předmětem realizace projektu je celoroční poskytování terapií osobám dopouštějící se násilí. Aktivity projektu probíhaly od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025.

Díky programu bylo možné přispět k řešení domácího a vzájemného partnerského násilí v uceleném terapeutickém programu. Terapie násilných osob je cestou, jak podpořit prevenci a řešení domácího násilí, nikoliv pouze represí násilníka a rozpadem rodin.

Jednotlivé cíle pro rok 2025, které se podařilo naplnit:

1) zvýšení kapacity

Byla navýšena personální kapacita z 14 na 20 terapeutů. V týmu máme i 3 ukrajinské psychologičky.

2) povinné terapie

Spolupracujeme s Probační a mediační službou v hl. městě Praha, Praha Východ a Praha Západ a poskytujeme terapii pachatelům násilí, kterým je uložena povinnost absolvovat program jako součást trestu. Absolvování terapeutického programu snižuje rizika opakování násilné trestné činnosti a je prevencí recidivy. V roce 2025 se po propuštění pracovalo s 24 klienty, ve výkonu trestu před propuštěním s 8 klienty.

3) Teen terapie

Je určena pro děti a mladistvé ve věku od 12 do 18 let, kteří mají problém s agresivitou a násilím.

V terapii v roce 2025 bylo 12 klientů.

V provozu je také chat poradna, která funguje od neděle do čtvrtka ve večerních hodinách. Na poradnu se obrátilo 100 klientů. V jednom případě se musela kontaktovat policie, neboť byl ohrožen život chatujícího klienta.

4) Zvýšení informovanosti a povědomí o potřebě programů pro pachatele domácího a partnerského násilí

V rámci kampaně Nulová tolerance násilí jsme realizovali několik akcí, seminář pro pracovníky OSPOD, proběhl již 7. ročník Běhu proti násilí. Zaměřili jsme se také na informovanost prostřednictvím sociálních sítí. Natočili jsme další díly podcastu „Mezi 4 stěnami“.

5) zjišťování efektivity a evaluace

Od ledna 2025 jsme u všech klientů prováděli psychologickou diagnostiku MMPI (Minnesota Multiphasic Personality Inventory), která slouží k identifikaci osobnostní struktury klientů a jejich odchylek či poruch. Diagnostika a její následná analýza je součástí evaluace, která bude k dispozici na konci ledna 2026 na webu programu: <https://www.nasilivevztazich.cz/o-nas/dokumenty/evaluacni-a-vyzkumne-zpravy/>.

S ohledem na rozšíření týmu máme nyní k dispozici 2 terapeutická centra (TC) TC Zvonařka, Šafaříkova 1 a TC Vyšehradská, Vyšehradská 43, Praha 2. K dispozici máme 5 konzultoven a nezbytné zázemí.

Aktivity projektu:

Kontaktování klienta, intervenční období – v rámci prvokontaktu, který je v režimu nízkoprahového krizového centra, může klient zůstat v anonymitě. V případě, že se rozhodne vstoupit do programu, poskytuje již osobní údaje pro účely terapie a vyhodnocení. U probačního programu je identita známa od začátku spolupráce, neboť se zde podepisuje Dohoda mezi klientem, PMS popř. soudcem a poskytovatelem programu Diakonii.

Terapie

Individuální terapie (IT)

Klienti mohou absolvovat IT dobrovolně nebo na základě rozhodnutí soudu jako součást alternativního trestu ve spolupráci s probační a mediační službou. Individuální terapie je také poskytována v Teen programu pro děti a mládež a výkonu trestu. Terapie vede klienty k novému konstruktivnímu způsobu, jak vztek a agresi zvládat. V rámci individuální terapie se dařilo vytvořit bezpečné prostředí pro klienty, zprostředkovat jim náhled na jejich podíl na vzniku konfliktních situací a na nefunkční komunikaci s partnerem či jiným blízkým člověkem. S klientem se hledaly způsoby, jak pracovat s akutním vztekem. V rámci dlouhodobé terapie se u klientů dařilo rozvíjet empatii vůči partnerovi, rodičům či dětem, zvyšovat citlivost vůči prožívání blízkých a ochotu naslouchat jejich potřebám. Terapie klientům pomáhala také lépe porozumět svému osobnostnímu nastavení, učila je naslouchat svým potřebám a pocitům. Pokud se klient naučil rozpoznat své emoce v zárodku, byl schopen je vyjadřovat nenásilným, neobviňujícím způsobem.

Dobrovolnou IT absolvovalo 65 osob. V nařízené terapii bylo 32 klientů. V teen terapii 12 klientů a ve věznicích se pracovalo s 8 klienty.

Kazuistika z terapie

„Je trest v případě násilí dostatečný?“

Trest za násilí má význam z hlediska ochrany společnosti a norem. Nicméně z naší dlouholeté zkušenosti s pachateli násilí v terapeutickém programu Stop násilí víme, že trest nevede automaticky ke změně násilného chování pachatele. U klientů nedochází k vnitřnímu přijetí odpovědnosti, trest může posilovat pocit nespravedlnosti a křivdy, může zvyšovat hněv, frustraci a potřebu kontroly. Pachatelé násilí často nerozumí příčinám svého chování, mají různé rodinné normy a zvyklosti, kde agrese byla součástí jejich dětství, mají naučené strategie, že násilí je jediným řešením situací.

Na tyto okolnosti se v terapii násilí zaměřujeme, a proto poskytujeme terapii i klientům ve vězení a následně mohou pokračovat v terapii i po propuštění.

Pan Daniel je 35 letý středoškolsky vzdělaný muž, který se zabývá elektroinstalacemi. Na dobu 5 let se ocitl ve vězení za ublížení na zdraví. Jednalo se o opakované fyzické napadení partnerky, a to vždy pod vlivem alkoholu. S partnerkou vychovávali jejího syna z předchozího vztahu. Klient se dostal do

našeho programu ve výkonu trestu a absolvoval zde 15 konzultací. Před uvězněním byl aktivní sportovec. V dětství se zabýval judem a v dospívání reprezentoval ČR v zápasech MMI. Vyrůstal do 14 let ve stabilním rodinném zázemí. Měl starší sestru. Po nevěře z otcovy strany došlo k rozdělení rodiny, kdy sestra zůstala s matkou, a Daniel začal bydlet ve společné domácnosti s otcem. Nové rodinné uspořádání pro klienta bylo obdobím volnosti a zároveň osamělosti, začal být nezvladatelný, vystřídal několik škol, neukončil si odborné vzdělávání. Vše vyústilo v odchod otce ze společného bydlení a nechal syna, který byl v té době už zletilý, aby se staral o sebe úplně sám. Dle slov klienta začalo to nejdivočejší období jeho života. Párty, alkohol i drogy. Tento životní styl byl neudržitelný. V té době si našel o 5 let starší přítelkyni, která mu pomohla mnoho věcí změnit. Vše se začalo obracet k lepšímu. Daniel si našel dobře placenou práci, měl u partnerky potřebné zázemí. Bohužel ale partnerský vztah, byl „turbulentní“ tzn. plný hádek, rozchodů a žárlivosti. Opakoval se vždy stejný scénář, který vyústil ve fyzické napadání partnerky. Za to byl také následně odsouzen.

Díky možnosti poskytovat terapie ve vězení se pan Daniel před propuštěním dostal do naší probační části programu Stop násilí.

Cílem terapie bylo, aby p. Daniel získal dovednosti jak zvládat frustraci a vztek, pochopil dynamiku násilí, naučil se rozpoznávat spouštěče a příčiny násilného chování a vytvořil si reálný vztah k odpovědnosti a empatii. Během terapie se pracovalo i na dalších tématech, zejména, jak napravit narušené rodinné vazby a vyrovnat se s rozchodem s partnerkou poté, kdy ji vážně zranil, za což byl následně také odsouzen. Pan Daniel absolvoval ve věznici 15 terapeutických sezení a během žádosti o podmíněné propuštění sám navrhl, že chce v terapii Programu Stop násilí pokračovat. Následně bylo jeho žádosti vyhověno, z vězení byl propuštěn a pod probačním dohledem dále pokračuje v terapii. Současně zahájil ambulantní léčbu závislosti na alkoholu.

d) Párová terapie s násilnými páry je velmi náročná a rizikem je, že jeden z páru terapii ukončí nebo není dostatečně motivován. Toto ukončení často však svědčí o tom, že očekávání klienta, který v terapii nechce pokračovat, byla často buď nerealistická (např. bezkonfliktní vztah) nebo tento klient nechtěl převzít odpovědnost za své chování, chtěl jen v rámci terapie určitým způsobem „trestat svého partnera“ a očekával potvrzení, že jeho chování má opodstatnění.

V roce 2025 se terapeuticky pracovalo se 7 páry.

e) skupinová terapie

V roce 2025 bylo ve skupinové terapii 16 klientů.

Skupina je soudržná, pracuje aktivně a všichni členové hodnotí její podporu a svou práci v ní jako důležitý pozitivní faktor ve svém životě. Několikrát na skupinové setkání zavítali i někteří z bývalých absolventů skupiny, tzv. veteráni. Pro stávající členy skupiny představují silný motivační faktor.

Kampaň Stop násilí 2025

Aktivity směřující ke zvýšení informovanosti odborné i široké veřejnosti byly realizovány dle PR plánu. Více jsme se zaměřili na informovanost prostřednictvím kampaně na sociálních sítích - zejména na FB, Instagramu a webu. Z naší evidence zaměřené na zjišťování, odkud se klienti o programu dozvěděli, vyplývá, že více jak třetina klientů si informace našla na webu.

Velmi úspěšnou akcí byl 7. ročník Běhu proti násilí.

Evaluace a metodické ukotvení

V roce 2025 jsme prováděli evaluaci programu. Klienti vyplňují při vstupu, při ukončení a následně po 6 měsících od ukončení terapie online Dotazník programu Stop násilí. Evaluace bude na konci ledna 2026 k dispozici na webu: <https://www.nasilivevztazich.cz/o-nas/dokumenty/dokumenty-ke-stazeni/>.

Pokračujeme také ve výzkumu, který bude po dobu 3 let zjišťovat osobnostní strukturu klientů na základě standardizovaného dotazníku MMPI.

Naplnění cílů programu:

Díky projektu bylo možné řešit domácí a vzájemné partnerské násilí v uceleném terapeutickém programu. Terapie násilných osob je cestou, jak podpořit prevenci a řešení domácího násilí, nikoliv pouze represí násilníka a rozpadem rodin. Realizace programu měla také příznivý vliv na fungování rodin a zvýšení bezpečí všech jejích členů, zejména dětí. Dařilo se nám naplnit všechny cíle v projektu.

Zdůvodnění potřeby

Cílem terapeutické práce s původci násilí v programu Stop násilí je snížit výskyt případů násilí a zabránit jeho eskalaci, které může mít i fatální následky (těžké ublížení na zdraví nebo smrt v důsledku násilí - včetně násilí ve veřejném prostoru). Práce s původci násilí je nejkratší cestou, jak efektivně a preventivně řešit násilí ve vztazích a tím přispět k ochraně obětí násilí. Důležitým faktorem je také snížení nákladů na řešení následků násilí. Terapeutická práce se zaměřuje na změnu chování a postojů. Tímto způsobem lze dlouhodobě a efektivně snižovat výskyt násilí v blízkých vztazích a zejména v rodinách s dětmi. Terapeutické intervence umožňují původcům násilí porozumět vzorcům svého chování a pracovat na jejich změně, čímž se eliminuje riziko opakování násilí v budoucnosti a přenosu násilí z generace na generaci. Jedním z aktuálních závažných problémů je nárůst násilí mezi dětmi a dospívajícími, které vykazuje jiné charakteristiky a jinou dynamiku, ale důsledky mohou být velmi závažné, od psychosomatických poruch, studijního selhání až po myšlenky na suicidium. Proto realizujeme také program teen terapií pro děti a mladistvé ve věku 12 až 18 let.